

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

28 stycznia

№ 8.

Rok 1928.

TREŚĆ:

UKŁAD

- Poz.: 52**—polsko-niemiecki podpisany w Berlinie dnia 24 stycznia 1927 r. o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r. 99
- 53**—Oświadczenie rządowe z dnia 13 stycznia 1928 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Berlinie dnia 24 stycznia 1927 r. o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r. 106

ROZPORZĄDZENIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

- Poz.: 54**—z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym 107
- 55**—z dnia 16 stycznia 1928 r. o przedłużeniu terminu wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. w przedmiocie rewizji uprawnień (koncesyj) na sprzedaż przedmiotów, objętych monopolem skarbowym 111
- 56**—z dnia 16 stycznia 1928 r. o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych 112

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

- Poz.: 57**—z dnia 21 grudnia 1927 r. o przemyśle zastawniczym 113

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

- Poz.: 58**—Skarbu w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych z dnia 30 grudnia 1927 r. w sprawie emisji Serji I 5% państwowej renty ziemskiej 114
- 59**—Skarbu z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży „Presówki” i „Skreteków śląskich” 116
- 60**—Reform Rolnych z dnia 10 stycznia 1928 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych o ustaleniu regulaminu Głównej i Wojewódzkich Rad naprawy ustroju rolnego. 117
- 61**—Komunikacji z dnia 14 stycznia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o częściowym otwarciu ruchu na międzymiastowej kolei elektrycznej Sosnowiec-Będzin-Dąbrowa 117
- 62**—Pracy i Opieki Społecznej z dnia 17 stycznia 1928 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie czasowego wstrzymania emigracji do Argentyny 118

52.

UKŁAD POLSKO-NIEMIECKI

podpisany w Berlinie dnia 24 stycznia 1927 r. o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dwudziestego czwartego stycznia tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisany został w Berlinie pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rzeszy Niemieckiej układ o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r. wraz z protokołem posiedzenia do tegoż układu, o następującem brzmieniu dosłownem:

UKŁAD

o wykonaniu artykułu 312 Traktatu Wersalskiego z dn. 28 czerwca 1919 r.

W celu zawarcia układu o wykonaniu artykułu 312 Traktatu Wersalskiego w stosunku między Rzeszą Niemiecką i Wolnym Miastem Gdańskiem, a o ile idzie o funkcjonariuszy kolejowych na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, także między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, zamianowały swoimi Pełnomocnikami:

POLSKA:

Pana Dr. Witolda Prądzyńskiego, Członka Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej,

Pana Dr. Mieczysława Marchlewskiego, Radcę Legacyjnego,

którzy na podstawie artykułu 104 ustęp 6 Traktatu Wersalskiego działają za Wolne Miasto Gdańsk, jako Stronę umowną, oraz odnośnie do ubezpieczenia funkcjonariuszy kolejowych (art. III niniejszego układu) także za Polskę, jako Stronę umowną;

NIEMCY:

Pana Dr. Erich Wallroth, Dyrektora Ministerjalnego w Urzędzie Spraw Zagranicznych,

Pana Andreas Grieser, Dyrektora Ministerjalnego w Ministerstwie Pracy Rzeszy.

Pełnomocnicy, po zbadaniu swoich pełnomocnictw, które uznano za dobre i należyte, postanowili zgódnie:

Artykuł I.

A. Ubezpieczenie na wypadek choroby.

§ 1.

Istnieje zgodność co do tego, że nie jest potrzebne układanie się w sprawie ubezpieczenia na wypadek choroby i że niema w tym zakresie wzajemnych roszczeń.

B. Ubezpieczenie od wypadków.

§ 2.

Wolne Miasto Gdańsk przejmuje stosownie do obowiązujących na jego obszarze przepisów prawnych:

- 1) od 1 stycznia 1924 r. odszkodowanie uprawnionych, którzy w tym dniu mieli na obszarze Wolnego Miasta Gdańska swe miejsce zamieszkania, bez względu na ich przynależność państwową, jeżeli w tym dniu niemiecka instytucja ubezpieczenia od wypadków w przemyśle była zobowiązana do udzielania świadczeń;
- 2) od 1 stycznia 1923 r. odszkodowanie uprawnionych, którzy w tym dniu mieli na obszarze Wolnego Miasta Gdańska swe miejsce zamieszkania, bez względu na ich przynależność państwową, jeżeli w tym dniu niemiecka instytucja ubezpieczenia od wypad-

ABKOMMEN

über die Durchführung des Artikel 312 des Vertrages von Versailles vom 28. Juni 1919.

Zum Zwecke des Abschlusses eines Abkommens über die Durchführung des Artikel 312 des Vertrages von Versailles im Verhältnis zwischen dem Deutschen Reich und der Freien Stadt Danzig und, insoweit als es sich um die Eisenbahnbediensteten auf dem Gebiete der Freien Stadt Danzig handelt, auch zwischen der Republik Polen und dem Deutschen Reich, haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

POLEN:

Herrn Dr. Witold Prądzyński, Mitglied der Kodifikationskommission der Republik Polen,

Herrn Dr. Mieczysław Marchlewski, Legationsrat,

die auf Grund des Artikel 104 Abs. 6 des Vertrages von Versailles für die Freie Stadt Danzig als Vertragspartei sowie hinsichtlich der Versicherung der Eisenbahnbediensteten (Artikel III des nachstehenden Abkommens) auch für Polen als Vertragspartei handeln;

DEUTSCHLAND:

Herrn Dr. Erich Wallroth, Ministerialdirektor im Auswärtigen Amt,

Herrn Andreas Grieser, Ministerialdirektor im Reichsarbeitsministerium.

Die Bevollmächtigten haben nach Prüfung ihrer als gut und richtig befundenen Vollmachten Nachstehendes vereinbart:

Artikel I.

A. Krankenversicherung.

§ 1.

Es besteht Einverständnis darüber, dass eine Auseinandersetzung über die Krankenversicherung nicht erforderlich ist, und dass gegenseitige Ansprüche auf diesem Gebiete nicht bestehen.

B. Unfallversicherung.

§ 2.

Die Freie Stadt Danzig übernimmt nach Massgabe der in ihrem Gebiete bestehenden Rechtsvorschriften:

- 1) vom 1. Januar 1924 ab die Entschädigung der Berechtigten, die an diesem Tage im Gebiete der Freien Stadt Danzig ihren Wohnsitz hatten, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit, wenn ein deutscher Träger der gewerblichen Unfallversicherung an dem genannten Tage leistungspflichtig war;
- 2) vom 1. Januar 1923 ab die Entschädigung der Berechtigten, die an diesem Tage im Gebiete der Freien Stadt Danzig ihren Wohnsitz hatten, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit, wenn ein deutscher Träger der landwirtschaftlichen Unfallversi-

ków w rolnictwie była zobowiązana do udzielania świadczeń.

Przez uprawnionych rozumie się nie tylko rentistów, których renty w dniu przełomowym były już ustalone, ale również te osoby, którym później przyznano albo przyzna się rentę za wypadek, który zdarzył się przed tym dniem.

§ 3.

Odszkodowania, przypadające za czas przed dniami przełomowymi, wymienionymi w § 2 (zaległe renty, koszty leczenia i t. p.), obciążają tę niemiecką instytucję ubezpieczeniową, która była wtedy zobowiązana do udzielenia odszkodowania za skutki wypadku.

C. Ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy i na rzecz pozostałych członków rodziny.

§ 4.

Wolne Miasto Gdańsk przejmuje, stosownie do przepisów prawnych, obowiązujących na jego obszarze, od 1 stycznia 1923 r. świadczenia z ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy i na rzecz pozostałych członków rodzin wobec tych uprawnionych, którzy w dniu tym mieli swe miejsce zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, bez względu na ich przynależność państwową, jeżeli w tym dniu niemiecka instytucja ubezpieczeniowa była obowiązana do udzielania świadczeń.

Przez świadczenia, określone w pierwszym ustępie, rozumie się także świadczenia, które zostały lub zostaną ustalone po tym dniu za okres czasu, obejmujący również dzień 1 stycznia 1923 r.

§ 5.

Odpowiednie zastosowanie znajduje § 3.

§ 6.

Dopłaty państwowe do rent, które mają być przejęte przez Gdańsk, ponosi od dnia 1 stycznia 1923 roku Wolne Miasto Gdańsk. Podobnie ponosi Wolne Miasto Gdańsk dopłaty państwowe do rent, które, począwszy od dnia 1 stycznia 1923 r., ustala instytucja ubezpieczeniowa, utworzona na jego obszarze.

§ 7.

Składki, wpłacone prawomocnie za czas do 31 grudnia 1922 r. do niemieckich Krajowych Zakładów Ubezpieczeń i zakładów odrębnych, podobnie jak i okoliczności zastępcze, które winny być traktowane narówni z niemi, będą uwzględnione przez instytucje ubezpieczeniowe i władze ubezpieczeniowe Wolnego Miasta Gdańska przy ustalaniu prawa do renty i obliczaniu świadczeń ubezpieczeniowych stosownie do obowiązujących w Gdańsku przepisów prawnych, jeżeli ubezpieczony miał w dniu przełomowym swe miejsce zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska albo w wypadku, gdy umarł przed tym dniem, jeżeli pozostali członkowie jego rodziny mieli w dniu przełomowym miejsce zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska. Z tytułu wymie-

schung an dem genannten Tage leistungspflichtig war.

Unter Berechtigten werden nicht nur die Rentenempfänger verstanden, deren Renten an dem Stichtage bereits festgestellt waren, sondern auch solche Personen, denen später eine Rente für einen Unfall bewilligt worden ist oder bewilligt werden wird, der sich vor jenem Tage ereignet hat.

§ 3.

Entschädigungen, die auf die Zeit vor den im § 2 bezeichneten Stichtagen entfallen (rückständige Renten, Kosten des Heilverfahrens usw.), fallen demjenigen deutschen Versicherungsträger zur Last, der damals für die Folgen des Unfalls entschädigungspflichtig war.

C. Invaliden- und Hinterbliebenenversicherung.

§ 4.

Die Freie Stadt Danzig übernimmt nach Massgabe der in ihrem Gebiete bestehenden Rechtsvorschriften vom 1. Januar 1923 ab die Leistungen der Invaliden- und Hinterbliebenenversicherung für Berechtigte, die an diesem Tage im Gebiete der Freien Stadt Danzig ihren Wohnsitz hatten, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit, wenn an dem genannten Tage ein deutscher Versicherungsträger leistungspflichtig war.

Unter den im Absatz I bezeichneten Leistungen werden auch diejenigen verstanden, die nach diesem Tage für eine den 1. Januar 1923 mit umfassende Zeit festgestellt worden sind oder noch festgestellt werden.

§ 5.

Der § 3 gilt entsprechend.

§ 6.

Die Reichszuschüsse zu den von Danzig zu übernehmenden Renten trägt vom 1. Januar 1923 ab die Freie Stadt Danzig. Ebenso trägt sie die Reichszuschüsse zu den Renten, die vom 1. Januar 1923 ab vom dem für ihr Gebiet errichteten Versicherungsträger festgestellt werden.

§ 7.

Die für die Zeit bis zum 31. Dezember 1922 rechtsgültig an deutsche Landesversicherungsanstalten und Sonderanstalten entrichteten Beiträge sowie die ihnen gleich zu erachtenden Ersatztatsachen werden von den Versicherungsträgern und Versicherungsbehörden der Freien Stadt Danzig bei der Feststellung des Rechtes auf Rente und bei der Berechnung der Versicherungsleistungen nach Massgabe der in Danzig bestehenden Rechtsvorschriften berücksichtigt, wenn der Versicherte am Stichtage im Gebiete der Freien Stadt Danzig seinen Wohnsitz hatte oder, falls er vor dem genannten Tage bereits verstorben war, wenn die Hinterbliebenen am Stichtage im Gebiete der Freien Stadt Danzig ihren Wohnsitz hatten. Aus den vorbezeichneten Beiträgen und Ersatztatsachen können An-

nionych wyżej składek lub okoliczności zastępczych nie można wysnuwać żadnych roszczeń do niemieckich instytucji ubezpieczeniowych.

D. Ubezpieczenie pracowników.

§ 8.

Wolne Miasto Gdańsk przyjmuje stosownie do przepisów prawnych, obowiązujących na jego obszarze, od dnia 1 grudnia 1923 r. świadczenia z ubezpieczenia pracowników wobec uprawnionych, którzy w dniu tym mieli miejsce zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, bez względu na ich przynależność państwową, jeżeli w dniu tym niemiecka instytucja ubezpieczeniowa była zobowiązana do udzielania świadczeń.

Przez świadczenia, określone w ustępie pierwszym, rozumie się także te świadczenia, które zostały lub zostaną ustalone po tym dniu za okres czasu, obejmujący również dzień 1 grudnia 1923 r.

§ 9.

Odpowiednie zastosowanie znajduje § 3.

§ 10.

Składki, wpłacone prawomocnie za czas do 30 listopada 1923 r. do niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Rzeszy albo do niemieckich kas zastępczych ubezpieczenia pracowników, podobnie jak i okoliczności zastępcze, które winny być traktowane narówni z niemi, będą uwzględnione przez instytucje ubezpieczeniowe i władze ubezpieczeniowe Wolnego Miasta Gdańska przy ustalaniu prawa do renty i obliczaniu świadczeń ubezpieczeniowych stosownie do przepisów prawnych, obowiązujących w Gdańsku, jeżeli ubezpieczony w dniu przełomowym miał swe miejsce zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, albo w wypadku, gdy już umarł przed tym dniem, jeżeli pozostali członkowie rodziny mieli w dniu przełomowym miejsce zamieszkania na wymienionym wyżej obszarze. Z tytułu wymienionych wyżej składek lub okoliczności zastępczych nie można wysnuwać żadnych roszczeń do niemieckich instytucji ubezpieczeniowych.

§ 11.

Gdańsk nie przejmuje ekspektatyw pracowników, którzy wedle przepisów gdańskiej ustawy o ubezpieczeniu pracowników nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, a którzy, wpłacając w dalszym ciągu składki do niemieckiej kasy zastępczej, podtrzymują nabyte w niej ekspektatywy.

Należy uważać ekspektatywy za podtrzymane również w tym wypadku, gdy składki, płatne od 1 stycznia 1924 r., zostaną wpłacone w przeciągu sześciu miesięcy po wejściu w życie niniejszego układu.

E. Ogólne postanowienia.

§ 12.

Wolne Miasto Gdańsk i Rzesza Niemiecka uznają za obowiązujące orzeczenia, wydane do dnia 1 listo-

sprüche gegen deutsche Versicherungsträger nicht mehr hergeleitet werden.

D. Angestelltenversicherung.

§ 8.

Die Freie Stadt Danzig übernimmt nach Massgabe der in ihrem Gebiete bestehenden Rechtsvorschriften vom 1. Dezember 1923 ab die Leistungen der Angestelltenversicherung für Berechtigte, die an diesem Tage im Gebiete der Freien Stadt Danzig ihren Wohnsitz hatten, ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit, wenn an dem genannten Tage ein deutscher Versicherungsträger leistungspflichtig war.

Unter den im Absatz 1 bezeichneten Leistungen werden auch diejenigen verstanden, die nach diesem Tage für eine den 1. Dezember 1923 mitumfassende Zeit festgestellt worden sind oder noch festgestellt werden.

§ 9.

Der § 3 gilt entsprechend.

§ 10.

Die für die Zeit bis zum 30. November 1923 rechtsgültig an die deutsche Reichsversicherungsanstalt oder an deutsche Ersatzkassen für Angestelltenversicherung entrichteten Beiträge und die ihnen gleich zu erachtenden Ersatztatsachen werden von den Versicherungsträgern und den Versicherungsbehörden der Freien Stadt Danzig bei der Feststellung des Rechts auf Rente und bei der Berechnung der Versicherungsleistungen nach Massgabe der in Danzig bestehenden Rechtsvorschriften berücksichtigt, wenn der Versicherte am Stichtage im Gebiete der Freien Stadt Danzig seinen Wohnsitz hatte oder, falls er vor dem genannten Tage bereits verstorben war, wenn die Hinterbliebenen am Stichtage in dem genannten Gebiete ihren Wohnsitz hatten. Aus den vorbezeichneten Beiträgen und Ersatztatsachen können Ansprüche gegen deutsche Versicherungsträger nicht mehr hergeleitet werden.

§ 11.

Die Anwartschaften von Angestellten, die nicht der Versicherungspflicht nach den Vorschriften des Danziger Angestelltenversicherungsgesetzes unterliegen, die aber die bei einer deutschen Ersatzkasse erworbenen Anwartschaften durch Weiterzahlung der Beiträge zu dieser Ersatzkasse aufrechterhalten, werden von Danzig nicht übernommen.

Die Anwartschaften sind auch dann als aufrecht erhalten anzusehen, wenn die seit dem 1. Januar 1924 fälligen Beiträge bis zum Ablauf von sechs Monaten nach dem Inkrafttreten dieses Abkommens nachgezahlt werden.

E. Allgemeine Bestimmungen.

§ 12.

Die Freie Stadt Danzig und das Deutsche Reich erkennen die bis zum 1. November 1926 ergangenen

pada 1926 r. przez instytucje i władze ubezpieczeniowe obu Stron, o ile stały się one prawomocnymi.

§ 13.

Do władz ubezpieczeniowych Wolnego Miasta Gdańska należy orzecznictwo w przedmiocie niezadowolonych prawomocnie w chwili wejścia w życie niniejszego układu wniosków o ustalenie świadczeń z ubezpieczenia od wypadków, na wypadek niezdolności do pracy lub z ubezpieczenia pracowników, których dotyczy postanowienia niniejszego układu, jeżeli według tego układu idzie o obowiązek gdańskiej instytucji ubezpieczeniowej do udzielania świadczeń. Dotyczy to również wniosków, które wpłyną w przyszłości.

Jeżeli władza ubezpieczeniowa wyda orzeczenie, skazujące gdańską instytucję ubezpieczeniową, to może ona również ewentualnie uznać niemiecką instytucję ubezpieczeniową za zobowiązaną do świadczeń za okres, poprzedzający dzień przełomowy; winna w tym wypadku zaprosić ją do udziału w postępowaniu. Jeżeli władza ubezpieczeniowa nie wyda orzeczenia, skazującego gdańską instytucję ubezpieczeniową, lecz nabierze przekonania, że niemiecka instytucja ubezpieczeniowa jest zobowiązana do udzielania świadczeń, wówczas winna odstąpić akta Urzędowi Ubezpieczeń Rzeszy.

§ 14.

Władze i instytucje ubezpieczeniowe Wolnego Miasta Gdańska i Rzeszy Niemieckiej będą sobie wzajemnie udzielać bezpłatnej pomocy urzędowej przy wykonywaniu niniejszego układu.

§ 15.

Prawomocne orzeczenia instytucji ubezpieczeniowych i władz obu Stron będą, o ile chodzi o wypełnienie niniejszego układu, wykonywane na obszarze drugiej Strony tak, jak gdyby instytucja ubezpieczeniowa lub władza, która wydała to orzeczenie, należała do tej drugiej Strony.

§ 16.

Instytucje ubezpieczeniowe obu Stron będą między sobą bezpośrednio i bezpłatnie wymieniać akta, o ile to będzie potrzebne do wypełnienia niniejszego układu.

§ 17.

Wolne Miasto Gdańsk dbać będzie o przechowanie narazie w swej instytucji ubezpieczeniowej kart kwitowych, wystawionych na imię Krajowego Zakładu Ubezpieczeń Prus Zachodnich, a to również i tych, które wpłynęły lub jeszcze wpłyną po dniu 31 grudnia 1922 r.

Rząd Niemiecki dbać będzie o to, by wspomniane karty kwitowe, o ile należą do ubezpieczonych, zamieszkałych poza obszarem Wolnego Miasta Gdańska, zostały w przeciągu krótkiego czasu zażądane i przejęte do dalszego ich przechowania przez niemieckie instytucje. Przesyłka akt odbywa się na koszt instytucji niemieckich, które zwrócą również kosztu administracyjne stąd powstałe. Ustalenie bliż-

Entscheidungen der beiderseitigen Versicherungsträger und Versicherungsbehörden, soweit sie rechtskräftig geworden sind, als rechtsgültig an.

§ 13.

Über die beim Inkrafttreten dieses Abkommens noch nicht rechtskräftig erledigten Anträge auf Feststellung von Leistungen aus der Unfall-, Invaliden- oder Angestelltenversicherung, die von den Bestimmungen dieses Abkommens betroffen werden, entscheiden die Versicherungsbehörden der Freien Stadt Danzig, wenn nach diesem Abkommen die Leistungspflicht eines Danziger Versicherungsträgers in Frage kommt. Das gleiche gilt für später zu stellende Anträge.

Gelangt die Versicherungsbehörde zu einer Verurteilung eines Danziger Versicherungsträgers, so kann sie gegebenenfalls für eine vor dem Stichtage liegende Zeit einen deutschen Versicherungsträger für leistungspflichtig erklären; sie hat ihn in diesem Falle zu dem Verfahren beizuladen. Gelangt die Versicherungsbehörde nicht zu einer Verurteilung eines Danziger Versicherungsträgers und ist sie der Überzeugung, dass ein deutscher Versicherungsträger leistungspflichtig ist, so hat sie die Akten an das Reichsversicherungsamt abzugeben.

§ 14.

Die Behörden und Versicherungsträger der Freien Stadt Danzig und des Deutschen Reichs werden sich bei der Durchführung dieses Abkommens unentgeltlich Amtshilfe leisten.

§ 15.

Rechtskräftige Entscheidungen der beiderseitigen Versicherungsträger und Behörden werden, sofern es sich um die Durchführung dieses Abkommens handelt, im anderen Gebiete in gleicher Weise vollstreckt, als wenn die Stelle, die die Entscheidung erlassen hat, dem letzteren angehörte.

§ 16.

Die beiderseitigen Versicherungsträger werden ihre Akten, soweit es zur Durchführung dieses Abkommens erforderlich ist, gegenseitig unmittelbar und unentgeltlich austauschen.

§ 17.

Die Freie Stadt Danzig wird dafür Sorge tragen, dass die auf den Namen der Landesversicherungsanstalt Westpreussen lautenden Quittungskarten, und zwar auch die nach dem 31. Dezember 1922 eingegangenen oder noch eingehenden, bei ihrem Versicherungsträger bis auf weiteres aufbewahrt werden.

Die Deutsche Regierung wird dafür Sorge tragen, dass die erwähnten Quittungskarten, soweit sie Versicherten gehören, die ausserhalb des Gebietes der Freien Stadt Danzig wohnen, binnen kurzer Frist von den deutschen Anstalten eingefordert und zur Aufbewahrung übernommen werden. Die Versendung geschieht auf Kosten der deutschen Anstalten, die auch die entstehenden Verwaltungskosten zu erstat-

szych szczegółów pozostawia się porozumieniu pomiędzy zainteresowanymi instytucjami ubezpieczeniowymi.

Artykuł II.

Postanowienia finansowe.

§ 18.

Przenosi się na Krajowy Zakład Ubezpieczenia Wolnego Miasta Gdańska na wypadek niezdolności do pracy prawo własności co do nieruchomości, znajdujących się w posiadaniu tegoż Zakładu, a mianowicie: budynku administracyjnego przy ulicy Karrenwall 2 i Sanatorium w Pelonken IV Hof pod Oliwą, i to w obu wypadkach wraz z całem wewnętrznym urządzeniem, które znajduje się tam w chwili zawarcia układu.

Od dnia 1 stycznia 1923 r. przysługują użytki wspomnianych nieruchomości wymienionemu Krajowemu Zakładowi Ubezpieczenia; od tego dnia ponosi on też wszystkie ciężary z nimi związane.

Dla zaspokojenia wszystkich roszczeń z zakresu ubezpieczenia od wypadków, na wypadek niezdolności do pracy i ubezpieczenia pracowników, płaci Rzecz Niemiecka Wolnemu Miastu Gdańskowi (dla Krajowego Zakładu Ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, Krajowego Zakładu Ubezpieczenia pracowników, Spółki Wypadkowej i Rolniczej Spółki Zawodowej) kwotę pięciu milionów pięciuset tysięcy marek złotych. Na poczet tej kwoty policza się, jako wartość wymienionych wyżej nieruchomości, kwotę pięciuset tysięcy marek złotych. Marka złota oznacza urzędowo ustaloną cenę 1/2790 kg czystego złota.

§ 19.

Do przeniesienia prawa własności co do nieruchomości, wymienionych w § 18, nie jest potrzebne pozwolenie. Zmiana własności zostanie wpisana do księgi wieczystej na zasadzie niniejszego układu i będzie wolna od podatków i opłat.

§ 20.

Nie będzie dokonany zwrot wypłat, skutecznie przez administrację pocztową obu Stron do dnia 31 grudnia 1923 r. tytułem świadczeń, przekazanych przez instytucje ubezpieczeniowe.

§ 21.

Przez przeniesienie na Wolne Miasto Gdańsk wartości majątkowych w myśl postanowień niniejszego układu, zostają Rząd Niemiecki i niemieckie instytucje ubezpieczeniowe zwolnione z wszystkich zobowiązań, wypływających ze stosunków ubezpieczeniowych; zobowiązania te przechodzą na Wolne Miasto Gdańsk.

Artykuł III.

Ubezpieczenie funkcjonariuszy kolejowych.

§ 22.

Między Rzeczpospolitą Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem zawarta została w dniu 13 stycznia

ten haben. Das Nähere bleibt der Vereinbarung zwischen den beteiligten Versicherungsträgern vorbehalten.

Artikel II.

Finanzielle Bestimmungen.

§ 18.

Das Eigentum an den im Besitz der Landesversicherungsanstalt für Invalidenversicherung der Freien Stadt Danzig befindlichen Grundstücken, nämlich an dem Verwaltungsgebäude Karrenwall 2 und an dem Genesungsheim Pelonken IV. Hof bei Oliwa und zwar in beiden Fällen nebst der gesamten bei Abschluss des Abkommens vorhandenen inneren Einrichtung wird der Landesversicherungsanstalt für Invalidenversicherung Freie Stadt Danzig übertragen.

Vom 1. Januar 1923 an gebühren die Nutzungen der erwähnten Grundstücke der bezeichneten Landesversicherungsanstalt; sie trägt vom gleichen Tage an die Lasten.

Zur Abfindung aller Ansprüche aus der Unfall-, Invaliden- und Angestelltenversicherung zahlt das Deutsche Reich an die Freie Stadt Danzig (für die Landesversicherungsanstalt für Invalidenversicherung, Landesversicherungsanstalt für Angestellte, Unfallgenossenschaft und Landwirtschaftliche Berufsgenossenschaft) den Betrag von fünf Millionen fünfhunderttausend Goldmark. Auf diesen Betrag wird der Wert der vorbezeichneten Grundstücke mit fünfhunderttausend Goldmark angerechnet. Eine Goldmark ist die Bezeichnung für den amtlich festgestellten Preis von 1/2790 Kilogramm Feingold.

§ 19.

Zur Übertragung des Eigentums an den im § 18 bezeichneten Grundstücken bedarf es einer Auflassung nicht. Der Eigentumswechsel wird im Grundbuch auf Grund dieses Abkommens eingetragen und ist frei von Steuern und Gebühren.

§ 20.

Eine Erstattung der von den beiderseitigen Postverwaltungen bis zum 31. Dezember 1923 geleisteten Zahlungen für die von den Versicherungsträgern angewiesenen Leistungen findet nicht statt.

§ 21.

Durch die Übertragung der Vermögenswerte nach den Bestimmungen dieses Abkommens auf die Freie Stadt Danzig werden die Deutsche Regierung und die deutschen Versicherungsträger von allen Verpflichtungen aus den Versicherungsverhältnissen frei, die nach den Bestimmungen dieses Abkommens auf die Freie Stadt Danzig übergehen.

Artikel III.

Versicherung der Eisenbahnbediensteten.

§ 22.

Zwischen der Republik Polen und der Freien Stadt Danzig ist am 13. Januar 1927 ein Abkommen

1927 r. umowa w przedmiocie ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników, zajętych w służbie Polskich Kolei Państwowych na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

W umowie tej postanowiono, że Rzeczpospolita Polska bierze na siebie:

- a) ekspektatywy, nabyte w ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy przez robotników i pracowników, zatrudnionych w Dyrekcji Kolejowej Gdańskiej, jako też w kolejowych urzędach i kolejowych miejscach służbowych na obszarze gdańskim;
- b) renty uprawnionych dawnej Kolejowej Kasy Pensyjnej A prusko-heskiego Związku Kolejowego i Kasy Pensyjnej I Oddział A robotników kolei Rzeszy, jeżeli uprawnieni mieszkali na obszarze Wolnego Miasta Gdańska lub Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 stycznia 1924 r.;
- c) renty z ubezpieczenia od wypadków dawnej pruskiej Dyrekcji Kolejowej Gdańsk, jeżeli uprawnieni mieszkali na obszarze Wolnego Miasta Gdańska lub Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 grudnia 1921 r.

§ 23.

Istnieje zgodność co do tego, że przez rozrachunek majątkowy, ustalony w artykule II niniejszego układu, nie są umorzone roszczenia do przekazania rezerw za renty i ekspektatywy, określone w § 22, i że dla obliczenia tych rezerw należy zastosować zasady, wynikające z artykułu II układu. Istnieje również zgodność co do tego, że w rozrachunku majątkowym, ustalonym w artykule II układu, nie jest uwzględnione ubezpieczenie w dawnej Kolejowej Kasie Pensyjnej B prusko-heskiego Związku Kolejowego i w Oddziale B Kasy Pensyjnej I robotników kolei Rzeszy.

Rzeczpospolita Polska, Wolne Miasto Gdańsk oraz Rzesza Niemiecka są zgodne co do tego, że istniejące jeszcze z ustępu pierwszego roszczenia na przekazanie rezerw przysługują Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł IV.

Postanowienia końcowe.

§ 24.

Niniejszy układ jest sporządzony w języku polskim i niemieckim, a mianowicie w trzech egzemplarzach, z których każda ze Stron umownych otrzyma jeden egzemplarz w języku polskim i niemieckim. Tekst polski i niemiecki są równobrzmiące i równoważne.

§ 25.

Układ niniejszy winien być ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą możliwie prędko wymienione w Warszawie. Układ wchodzi w życie z pierw-

über die Sozialversicherung der im polnischen Staats-eisenbahndienste auf dem Gebiete der Freien Stadt Danzig beschäftigten Arbeiter und Angestellten geschlossen worden.

In diesem Abkommen ist vereinbart, dass von der Republik Polen übernommen werden:

- a) die in der Invalidenversicherung erworbenen Anwartschaften der Arbeiter und Angestellten, die bei der Eisenbahndirektion Danzig sowie den Eisenbahnämtern und Eisenbahndienststellen auf Danziger Gebiet beschäftigt sind;
- b) die Renten der Berechtigten der früheren Eisenbahnpensionskasse A der Preussisch-Hessischen Eisenbahngemeinschaft und der Reichsbahnarbeiterpensionskasse I Abteilung A, wenn die Berechtigten am 1. Januar 1924 im Gebiete der Freien Stadt Danzig oder der Republik Polen wohnten;
- e) die Renten aus der Unfallversicherung bei der früheren preussischen Eisenbahndirektion Danzig, wenn die Berechtigten am 1. Dezember 1921 im Gebiete der Freien Stadt Danzig oder der Republik Polen wohnten.

§ 23.

Es besteht Einverständnis darüber, dass durch die im Artikel II des vorliegenden Abkommens vereinbarte Vermögensauseinandersetzung die Ansprüche auf Übertragung der Reserven für die im § 22 bezeichneten Renten und Anwartschaften nicht abgegolten sind, und dass für die Errechnung dieser Reserven die Grundsätze anzuwenden sind, die sich aus Artikel II des Abkommens ergeben. Es besteht ferner Einverständnis darüber, dass die Versicherung in der früheren Eisenbahnpensionskasse B der Preussisch-Hessischen Eisenbahngemeinschaft und der Reichsbahnarbeiterpensionskasse I Abteilung B bei der im Artikel II des Abkommens vereinbarten Vermögensauseinandersetzung nicht berücksichtigt ist.

Die Republik Polen, die Freie Stadt Danzig und das Deutsche Reich sind darüber einig, dass die nach Absatz I noch bestehenden Ansprüche auf Übertragung von Reserven der Republik Polen zustehen.

Artikel IV.

Schlussbestimmungen.

§ 24.

Das vorstehende Abkommen ist in polnischer und in deutscher Sprache und zwar in drei Stücken ausgefertigt, von denen jede Vertragspartei ein Stück in polnischer und deutscher Sprache erhält. Der polnische und der deutsche Wortlaut stimmen überein und sind gleichwertig.

§ 25.

Dieses Abkommen soll ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden werden sobald wie möglich in Warschau ausgetauscht werden. Das Abkommen tritt

szym dniem miesiąca, następującego po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Berlin, dnia 24 stycznia 1927 r.

(L. S.)	(—) <i>Dr. Witold Prądzyński</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Mieczysław Marchlewski</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Erich Wallroth</i>
(L. S.)	(—) <i>Andreas Grieser</i>

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA.

Przy podpisaniu załączonego układu zgodzili się podpisani Pełnomocnicy na następujące wyjaśnienie do § 18:

„Postanowienia § 18 układu nie przesadzają w żadnym kierunku rozstrzygnięcia kwestji, czy kwota 5.500.000 marek złotych, mająca być wypłaconą Wolnemu Miastu Gdańskowi, objęta jest ratami rocznymi, według Planu Rzeczoznawców, czy też ma być ona uiszczona poza rocznymi ratami.”

Wygotowano w języku polskim i niemieckim.

Berlin, dnia 24 stycznia 1927 r.

(—) <i>Dr. Witold Prądzyński</i>
(—) <i>Dr. Mieczysław Marchlewski</i>
(—) <i>Dr. Erich Wallroth</i>
(—) <i>Andreas Grieser</i>

mit dem ersten Tage des Monats in Kraft, der auf den Austausch der Ratifikationsurkunden folgt.

Berlin, den 24. Januar 1927.

(L. S.)	(—) <i>Dr. Witold Prądzyński</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Mieczysław Marchlewski</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Erich Wallroth</i>
(L. S.)	(—) <i>Andreas Grieser</i>

SITZUNGSPROTOKOLL.

Bei der Unterzeichnung des anliegenden Abkommens haben sich die unterzeichneten Bevollmächtigten auf folgende Bestimmung zu § 18 geeinigt:

„Die Bestimmungen des § 18 des Abkommens sollen in keiner Weise der Entscheidung der Frage, ob der an die Freie Stadt Danzig zu zahlende Betrag von 5.500.000 Goldmark von den Jahreszahlungen nach dem Sachverständigenplan umfasst wird oder ausserhalb der Jahreszahlungen zu entrichten ist, vorgreifen.”

Ausgefertigt in deutscher und polnischer Sprache.

Berlin, den 24. Januar 1927.

(L. S.)	(—) <i>Dr. Witold Prądzyński</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Mieczysław Marchlewski</i>
(L. S.)	(—) <i>Dr. Erich Wallroth</i>
(L. S.)	(—) <i>Andreas Grieser</i>

Zaznajomiwszy się z powyższym układem i protokołem uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nich postanowień; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 17 września 1927 roku.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Piłsudski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

53.

Oświadczenie rządowe

z dnia 13 stycznia 1928 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Berlinie dnia 24 stycznia 1927 r. o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 4 układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Berlinie dnia 24 stycznia 1927 r. o wykonaniu art. 312 Traktatu Wersalskiego z dnia 28 czerwca 1919 r., dokumenty ratyfikacyjne powyższego układu wymienione zostały w Warszawie dnia 19 grudnia 1927 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*